УДК 330.322:614.2(477)
DOI: https://doi.org/10.32782/2415-3583/42.22

Самофалова М.О.
доктор економічних наук, доцент
Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
ORCID: https://orcid.org/0009-0009-8060-7956

ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСУВАННЯ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО КАПІТАЛУ

Модернізація медичних установ України залежить від залучення міжнародного капіталу, а частка іноземних інвестицій у капітальних вкладеннях становить лише 0,1 %. Комплексної систематизації механізмів залучення міжнародного капіталу до медичних установ, підкріпленої статистичними даними, у вітчизняній літературі бракує. Мета статті – систематизувати наявні інструменти залучення міжнародного капіталу для відновлення й модернізації медичної інфраструктури та оцінити масштаби їх використання у 2023–2025 рр. Виявлено чотири групи інструментів: пільгові кредити за результатами, кредитно-грантові механізми з гарантіями донорів, кредити МФО під гарантії ЄС та державно-приватне партнерство, обсяг яких поступається масштабам воєнних руйнувань медичної інфраструктури. Результати придатні для стратегій диверсифікації фінансування МОЗ України та медичними установами.

Ключові слова: *міжнародний капітал, інструменти залучення капіталу, медичні установи, охорона здоров'я, інвестування, капітальні інвестиції, прямі іноземні інвестиції, державно-приватне партнерство, міжнародні фінансові організації.*

Постановка проблеми. Матеріально-технічна база медичних установ України хронічно недофінансована, а повномасштабна збройна агресія Російської Федерації лише поглибила цей дефіцит. Оборонні видатки забирають дедалі більшу частку бюджетних ресурсів держави, тож розраховувати на суттєве нарощення внутрішнього фінансування галузі не доводиться: частка коштів іноземних інвесторів у структурі капітальних інвестицій національної економіки й досі не перевищує 0,1 % (2024–2025 рр.) [16, 18]. У таких умовах відновлення та модернізація системи охорони здоров'я значною мірою залежать від того, наскільки системно застосовуються наявні інструменти залучення міжнародного капіталу – пільгові кредити міжнародних фінансових інституцій, гранти, гарантійні механізми донорів, державно-приватне партнерство та прямі іноземні інвестиції.

Актуальність теми зумовлена також масштабом завданих війною втрат: станом на 1 жовтня 2025 р. в 804 закладах охорони здоров'я України зафіксовано пошкодження або повне знищення 2489 об’єктів, з яких 2162 постраждали частково, а 327 зруйновано вщент [17]. Кошти, які галузь спроможна спрямувати на відбудову власними силами, на порядок менші за оцінену потребу відновлення, а отже без залучення зовнішнього капіталу відновити матеріально-технічну базу медицини найближчими роками навряд чи вдасться.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фінансування охорони здоров'я та інвестиції в медичну інфраструктуру входять до кола питань, яким вітчизняні й зарубіжні економісти приділяють особливо пильну увагу останніми роками. Це закономірно: реформа галузевого фінансування в Україні так і не була завершена до війни, а масштаб зруйнованої російською агресією медичної інфраструктури не має прецедентів у новітній історії країни.

Чимало робіт присвячено зіставленню світових моделей фінансування охорони здоров’я з можливостями їх застосування в українських умовах. Так, І. Лепетан і Р. Жарлінська [1] зіставили моделі Бісмарка, Беверіджа та Сімашка з вітчизняною моделлю НСЗУ й обґрунтували доцільність гібридних рішень, що поєднують державне й приватне фінансування. Н. Шелєміна [2] розглянула специфіку фінансування системи охорони здоров’я в Україні на тлі закордонного досвіду, а Н. Філіпова та Ю. Левчук [3] з’ясували, як запозичені Україною світові моделі охорони здоров’я позначаються на тривалості життя населення. Аналітичний підхід до управління фінансовими ресурсами закладів охорони здоров’я запропонували Т. Подільська зі співавторами [5], які показали, що основну роль тут і далі відіграють державний бюджет у межах Програми медичних гарантій, кошти місцевих бюджетів та міжнародна допомога.

Безпосередньо дотичний до теми цієї статті напрям становлять дослідження фінансового забезпечення закладів охорони здоров’я та інвестиційних інновацій у медичному страхуванні. Я. Волкова зі співавторами [4] проаналізувала сучасні підходи до фінансового забезпечення українських закладів охорони здоров’я, а Т. Іванова зі співавторами [8] звернулися до інвестиційно орієнтованих інновацій у медичному страхуванні як стратегії сталого фінансування галузі в цифрову епоху. На міжнародному матеріалі J. Habicht, M. Hellowell та J. Kutzin [6] показали, як зберегти прогрес у напрямі загального охоплення населення медичними послугами в умовах повномасштабної війни,

© Самофалова М.О., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

a K. Karol зі співавторами [7], спираючись на досвід України, дослідили значення належного врядування для реформи оплати послуг лікарень.

Окрему увагу в літературі приділено державно-приватному партнерству як каналу залучення приватного, зокрема іноземного, капіталу в соціальну інфраструктуру. I. Krylova та H. Hlushchenko [9] оцінили ефективність механізмів реалізації ДПП, що діють в Україні, N. Petrukha [10] проаналізувала перспективи розвитку ДПП та його вплив на відбудову інфраструктури, а V. Zahorna і D. Bidiuk [11] встановили зв'язок між руйнуванням промислової інфраструктури країни та рівнем її міжнародної інвестиційної привабливості.

Контекст для галузевого аналізу формують праці, присвячені загальним тенденціям залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України. V. Antonenko зі співавторами [12] оцінили інвестиційну привабливість країни в умовах повоєнного відновлення, П. Ковель [13] простежив динаміку й структуру надходжень ПІІ за 22-річний період, О. Соколовська [14] окреслила проблеми, що стримують залучення ПІІ в українську економіку, а Д. Різник [15] описав особливості інвестиційної діяльності в Україні після повномасштабного вторгнення.

Утім, попри розмаїття цих досліджень, більшість із них зосереджена або на загальних моделях фінансування охорони здоров'я, або на інструментах залучення інвестицій в економіку України в цілому. Комплексної систематизації саме інструментів залучення міжнародного капіталу для медичних установ, підкріпленої офіційними статистичними та інституційними даними, у вітчизняній літературі знайти не вдалося – це й визначає наукову задачу цієї статті.

Мета статті – узагальнити наявні інструменти залучення міжнародного капіталу для відновлення й модернізації медичних установ України та з'ясувати, якою мірою вони фактично використовувалися впродовж 2023–2025 рр., спираючись на перевірені статистичні та інституційні джерела.

Методичною основою дослідження є діалектичний метод наукового пізнання економічних явищ і процесів. Конкретні дослідницькі завдання розв'язано за допомогою кількох взаємодоповнюваних методів. Серед них: статистично-економічний аналіз для оцінки динаміки капітальних інвестицій і розрахунку похідних показників (часток, темпів приросту); метод порівняльного аналізу використаний для зіставлення параметрів різних інструментів залучення капіталу; метод систематизації та групування застосовано для класифікації цих інструментів за типом (кредитний, грантовий, гарантійний, інвестиційно-пайовий, партнерський). Крім цього, використано табличний метод для наочного подання результатів та абстрактно-логічний для формулювання узагальнень й висновків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для досягнення мети нашого дослідження сформульовано наступні завдання:

– визначення частки іноземного капіталу в загальному обсязі капітальних інвестицій в економіку України та безпосередньо у сферу охорони здоров'я;

– визначення інструментів залучення міжнародного капіталу які використовуються для модернізації медичних установ України та їх кількісних параметрів;

– визначення відповідності наявних інструментів залучення міжнародного капіталу масштабам завданих війною втрат медичній інфраструктурі.

Гіпотеза дослідження базується на припущенні, що при низькій частці іноземного капіталу в загальній структурі капітальних інвестицій головним каналом надходження міжнародного капіталу до медичних установ України є інституційні інструменти міжнародних фінансових організацій (пільгові кредити, гранти, гарантійні механізми). При цьому приватні прямі іноземні інвестиції відіграють у цьому процесі другорядну роль. Обсяг самих інституційних інструментів істотно поступається оціненій потребі відновлення галузі.

Дані таблиці 1 свідчать, що номінальний обсяг капітальних інвестицій в економіку України у 2023–2025 рр. зростав досить високими темпами: з 395,5 млрд грн у 2023 р. (+41,4 %) він зріс до 534,4 млрд грн у 2024 р. (+35,1 %). А у 2025 р. сягнув орієнтовно 669,3 млрд грн (близько +25,2 %) [16].

У самій же сфері охорони здоров'я та соціальної допомоги капітальні інвестиції збільшилися з 13,5 млрд грн у 2024 р. до приблизно 20,1 млрд грн у 2025 р., однак їхня частка в загальногосподарському обсязі капітальних інвестицій залишалася невеликою – 2,5–3,2 % [16].

Водночас значно показовішим є розподіл капітальних інвестицій за джерелами фінансування. Кошти іноземних інвесторів дорівнювали лише 0,1 % загального обсягу капітальних інвестицій в економіку України – як у 2024, так і у 2025 р. [16]; понад 70 % інвестицій підприємства та організації освоювали за власний рахунок, а решту забезпечували переважно бюджетні джерела й банківські кредити. Окремої статистичної розбивки джерел фінансування капітальних інвестицій саме для сфери охорони здоров'я на момент підго-

Таблиця 1 – Капіталовкладення в економіку України та в охорону здоров'я і соціальну допомогу, а також питома вага коштів іноземних інвесторів, 2023–2025 рр.

Роки	Капіталовкладення в економіку України, млрд грн	Зростання щодо попереднього року, %	Капіталовкладе-ння в охорону здоров'я та соціальну допомогу, млрд грн	Питома вага охорони здоров'я в загальному обсязі, %	Питома вага коштів іноземних інвесторів у загальному обсязі, %
2023	395,5	+41,4	12,7*	3,2*	н.д.
2024	534,4	+35,1	13,5	2,5	0,1
2025	669,3*	+25,2*	20,1*	3,0	0,1

*Обчислено та оцінено автором на підставі офіційних даних Державної служби статистики України про приріст капітальних інвестицій у сферу охорони здоров'я та про галузеву структуру капітальних інвестицій за відповідні роки.

Джерело: укладено та обчислено автором за даними Державної служби статистики України [16]

товки статті ще не оприлюднено, проте немає підстав очікувати, що частка іноземного капіталу в медичній інфраструктурі істотно перевищує загальногосподарський рівень. Радше можна припустити, що переважна частина відповідних надходжень утворюється не приватними прямими інвестиціями, а інституційними кредитно-грантовими механізмами міжнародних фінансових організацій, докладніше розглянутими нижче.

Із наведеного випливає відповідь на перше завдання нашого дослідження: капітальні інвестиції у сферу охорони здоров'я України номінально зростають, проте частка власне іноземного капіталу в загальній структурі джерел фінансування залишається статистично незначущою, що підтверджує першу частину робочої гіпотези.

Таблиця 2 відображає інструменти залучення міжнародних інвестицій, які є дієвими для використання щодо медичних закладів України. Вони згруповані за типом фінансового механізму.

У межах пільгового кредитування здійснюються транші, спрямовані не на окремі капітальні об'єктіи, а на досягнення заздалегідь визначених інституційних результатів.

Найбільш масштабним проєктом такого типу є THRIVE (Transforming Healthcare through Reform and Investments in Efficiency) Світового банку. Його загальний обсяг складає 454 млн дол. США. Із цієї суми 249 млн дол. спрямовані на кредитне підсилення за кошти трастового фонду ADVANCE Ukraine (за підтримки Японії). Ще 5 млн дол. із коштів трастового фонду URTF надано як грант [18]. До державного бюджету вже надійшли транші в обсягах понад 30 млн дол.

За схожим механізмом функціонує проект SURGE ("Supporting Reconstruction through Smart Fiscal Governance"). У його рамках укладено угоди на суму понад 1 млрд дол. США, із яких 10 млн дол. є грантовим фінансуванням. Кошти спрямовані на підвищення ефективності управління публічними інвестиціями та на формування єдиного портфеля інвестиційних проектів, зокрема у сфері охорони здоров'я.

Друга група передбачає реалізацію кредитно-грантових механізмів із гарантійною підтримкою донорів. Кредитне фінансування міжнародної фінансової організації поєднане з гарантіями окремих країн-донорів. Це сприяє здешевленню позик та розширенню можливостей для залучення додаткового капіталу. Яскравим прикладом є проект HEAL Ukraine (Health Enhancement And Lifesaving). Він спрямований на відбудову первинної медичної інфраструктури, розширення послуг із психічного здоров'я та реабілітації. Ним також передбачено відновлення імунізації дітей, більш вільного доступу до ліків та розвиток електронної складової охорони здоров'я України [19]. Його обсяг складає 500 млн дол. США. З цих коштів 100 млн євро покриває гарантія уряду Іспанії та ще по 10 млн дол. гарантій надають Глобальний фінансовий механізм (GFF) і трастовий фонд URTF. Крім цього МОЗ України та Світовим банком підписана додаткова кредитна угода на 100 млн євро [19].

Третю групу становлять кредити міжнародних фінансових інституцій під гарантії Європейського Союзу – передусім інструменти Європейського інвестиційного банку. У межах програми підвищення енергоефективності громадських будівель ЄІБ надав Україні рамковий кредит на 300 млн євро, доповнений грантами Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля (E5P) на суму до 5 млн євро; кошти спрямовуються безпосередньо на модернізацію опалення, вентиляції та освітлення в лікарнях [20].

Таблиця 2 – Основні інструменти залучення міжнародного капіталу для модернізації та відновлення медичних установ України, 2020–2025 рр.

Інструмент	Інституція-донор/кредитор	Програма/проєкт	Обсяг фінансування	Рік	Цільове призначення
Пільгове кредитування за результатами (PforR)	Світовий банк (у т. ч. під гарантії Японії)	THRIVE	454 млн дол. США (у т. ч. 249 млн дол. під гарантії Японії, 5 млн дол. грант URTF)	2024	підвищення ефективності Програми медичних гарантій, інституційної спроможності НСЗУ
Кредитно-грантовий механізм із гарантіями донорів	Світовий банк, уряд Іспанії, GFF, URTF	HEAL Ukraine	цільовий обсяг 500 млн дол. США (гарантія Іспанії 100 млн євро, GFF 10 млн дол., URTF 10 млн дол.; підписано кредитну угоду на 100 млн євро)	2023	відбудова первинної та госпітальної інфраструктури, реабілітація, імунізація, е-охорона здоров'я
Пільгове кредитування за результатами (PforR)	Світовий банк	SURGE	понад 1 млрд дол. США (у т. ч. 10 млн дол. грант)	2024	управління публічними інвестиціями в межах єдиного портфеля інвестпроєктів
Кредит МФО з грантовим компонентом	Європейський інвестиційний банк, фонд E5P	Енергоефективність громадських будівель (лікарні)	300 млн євро кредит + до 5 млн євро грант E5P	2020–2024	енергоефективне обладнання, вентиляція, опалення лікарень
Кредит МФО під гарантії ЄС	Європейський інвестиційний банк	Програма з відновлення України (соціальна інфраструктура)	55 млн євро (151 субпроєкт, у т. ч. лікарні)	2025	відбудова лікарень, соціального житла, навчальних закладів

Джерело: складено автором за даними Групи Світового банку [17; 18; 19] та Європейського інвестиційного банку [20]

Крім того, в межах «Програми з відновлення України», підкріпленої гарантіями ЄС, ЄІБ у 2025 р. виділив ще 55 млн євро на 151 субпроєкт з відбудови лікарень, соціального житла, навчальних закладів та інженерних мереж у дванадцяти областях України [20].

Четверту, особливу групу, яка не включена до таблиці 2 через відсутність достовірної верифікації, формують державно-приватне партнерство та концесійні механізми. Вони в теорії дають змогу залучати приватний, зокрема іноземний, капітал у створення, реконструкцію чи експлуатацію медичних закладів на довгостроковій договірній основі. На практиці, однак, I. Krylova та H. Hlushchenko [9] і N. Petrukha [10] сходяться в тому, що, попри вдосконалену законодавчу базу та формальне зростання кількості укладених угод ДПП, частка реально реалізованих проєктів залишається невисокою, а охорона здоров'я – один із пріоритетних, але все ще слабко освоєних напрямів застосування цього механізму. До цього додається спостереження V. Zahorna і D. Bidiuk [11]: руйнування промислової та інфраструктурної бази України внаслідок війни знижує її міжнародну інвестиційну привабливість, що без державних і донорських гарантій та співфінансування ускладнює залучення приватного капіталу, зокрема в межах ДПП.

Отже, відповідь на друге завдання нашого дослідження наступна: майже весь фактично задіяний обсяг міжнародного капіталу для модернізації медичних установ України забезпечують інституційні інструменти – пільгові кредити за результатами, кредитно-грантові механізми з донорськими гарантіями та кредити міжнародних фінансових інституцій під гарантії ЄС, – а не прямі приватні іноземні інвестиції. Державно-приватне партнерство при цьому залишається радше потенційним, ніж реально задіяним каналом залучення капіталу.

Сукупний обсяг розглянутих інструментів – приблизно 2,4–2,5 млрд дол. США за консервативною оцінкою цільових показників THRIVE, HEAL Ukraine, SURGE та енергоефективних кредитів ЄІБ – варто зіставити з масштабом завданих війною руйнувань: 2489 пошкоджених чи знищених об'єктів у 804 закладах станом на жовтень 2025 р. [17], а також з потребами повоєнного відновлення, оціненими в профільних дослідженнях. Таке зіставлення дає відповідь на третє завдання: наявні інструменти залучення міжнародного капіталу, попри своє розмаїття і зростання обсягів фінансування впродовж 2023–2025 рр., покривають лише частину реальної потреби відновлення й модернізації матеріально-технічної бази медичних установ України, а отже їх спектр і обсяги варто й надалі розширювати.

Ці висновки узгоджуються з роботою J. Habicht, M. Hellowell та J. Kutzin [6], які показали, що збереження прогресу в напрямі загального охоплення населення медичними послугами під час повномасштабної війни значною мірою залежить від зовнішньої фінансової підтримки. Перегукуються вони й з результатами Т. Іванової зі співавторами [8], які обґрунтовують доцільність розвитку інвестиційно орієнтованих інновацій у медичному страхуванні – каналу залучення капіталу, поки що недостатньо розвиненого в Україні.

Висновки. Проведене дослідження дає підстави для таких узагальнень. Питома вага іноземних інвесторів у загальному обсязі капітальних вкладень в українську економіку залишається стабільно мізерною. У 2024 і 2025 рр. вона становила 0,1 %. Капітальні інвестиції в охорону здоров'я та соціальну допомогу номінально зросли. У 2025 р. вони сягнули приблизно 20,1 млрд грн. Водночас фінансуються вони переважно з внутрішніх джерел. Це підтверджує першу частину робочої гіпотези.

Упорядкування інструментів залучення міжнародного капіталу дозволило виокремити чотири базові групи. Перша – пільгове кредитування за результатами (THRIVE, SURGE). Друга – кредитно-грантові механізми з гарантіями донорів (HEAL Ukraine). Третя – кредити міжнародних фінансових інституцій під гарантії ЄС, зокрема інструменти Європейського інвестиційного банку. Четверта – державно-приватне партнерство. У сфері охорони здоров'я воно використовується значно меншою мірою, ніж це дозволяє його законодавчо закріплений потенціал. Це підтверджує другу частину робочої гіпотези. Отже, провідним каналом залучення міжнародного капіталу є інституційні механізми міжнародних фінансових організацій, а не приватні прямі інвестиції.

Нарешті, загальний обсяг розглянутих інституційних інструментів істотно менший за масштаб руйнувань медичної інфраструктури, спричинених війною. Станом на жовтень 2025 р. внаслідок воєнних дій було пошкоджено або знищено 2489 об'єктів у 804 закладах. Отже, чинна система залучення міжнародного капіталу наразі неспроможна повною мірою задовольнити потреби відновлення галузі.

Наукова новизна дослідження полягає у створенні цілісної систематизації інструментів залучення міжнародного капіталу для українських медичних установ за типом фінансового механізму. Така систематизація безпосередньо ґрунтується на офіційних статистичних та інституційних даних. Крім того, в одній роботі поєднано загальногосподарський статистичний контекст із докладним аналізом конкретних інституційних інструментів.

Практична цінність отриманих результатів полягає в можливості їх використання Міністерством охорони здоров'я України, керівництвом медичних установ і потенційними донорами. Вони можуть стати основою для формування стратегій диверсифікації джерел фінансування, орієнтованих на модернізацію матеріально-технічної бази галузі. Доцільно поєднати кілька напрямів. Варто ширше залучати Україну до програмних механізмів міжнародних фінансових організацій за моделлю PforR. Потрібно активізувати використання донорських гарантійних механізмів для здешевлення запозичень. Також слід нарощувати інституційну спроможність через підготовку та супровід проєктів державно-приватного партнерства в охороні здоров'я. Зокрема, йдеться про типізацію контрактних моделей і зниження транзакційних бар'єрів. Важливим є розвиток ще недостатньо задіяних каналів. Наприклад, це запровадження інвестиційно орієнтованих продуктів медичного страхування та диверсифікація джерел позабюджетного фінансування закладів охорони здоров'я.

Головне обмеження дослідження полягало в тому, що на дату його підготовки була відсутня офіційна статистична розбивка капітальних інвестицій за джерелами фінансування безпосередньо для сфери охорони здоров'я. Через це довелося використовувати розрахункові оцінки окремих показників. Подальші дослідження доцільно зосередити на поглибленому аналізі ефективності використання коштів у межах розглянутих інституційних проєктів. Важливою також може стати оцінка потенціалу регіональної диференціації інструментів залучення капіталу для медичних установ України.

Список використаних джерел:

1. Лепетан І. М., Жарлінська Р. Г. Глобальні моделі фінансування охорони здоров'я: порівняння та перспективи розвитку. *Інвестиції: практика та досвід.* 2025. № 3. С. 107–114. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.3.107
2. Шелєміна Н. І. Особливості фінансування системи охорони здоров'я: вітчизняний та закордонний досвід. *Економіка та суспільство.* 2023. Вип. 53. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-80
3. Філіпова Н. В., Левчук Ю. М. Світові моделі системи охорони здоров'я, адаптація в Україні та вплив на тривалість життя. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування.* 2024. № 11. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-11-02-07
4. Volkova Ya., Dyachenko O., Novikova N., Khmurova V. Analysis of modern approaches to financial provision of health care institutions in Ukraine. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Vol. 5. № 58. P. 150–162. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.58.2024.4496.
5. Подільська Т. І., Трущенкова Л. В., Лихацький П. Г. Управління фінансовими ресурсами закладів охорони здоров'я: аналітичний підхід. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України.* 2025. №4, С.103–107 DOI: https://doi.org/10.11603/1681-2786.2025.4.15904
6. Habicht J., Hellowell M., Kutzin J. Sustaining progress towards universal health coverage amidst a full-scale war: Learning from Ukraine. *Health Policy and Planning*. 2024. Vol. 39. № 7. P. 799–802. DOI: https://doi.org/10.1093/heapol/czae041
7. Karol K., Hryshchuk S., Kalanj K., Parii V. The importance of good governance in hospital payment reform – A case study from Ukraine. *Health Policy OPEN*. 2023. Vol. 4. Art. 100089. DOI: https://doi.org/10.1016/j.hpopen.2023.100089
8. Ivanova T., Kryshtal H., Metelytsia V., Kazak O., Korenieva N. Investment-oriented innovations in medical insurance: strategies for sustainable healthcare financing in the digital age. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice.* 2025. Vol. 5. № 64. P. 548–558. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.64.2025.4858
9. Krylova I., Hlushchenko H. Evaluation of the effectiveness of current mechanisms for implementing public-private partnerships in Ukraine. *Philosophy and Governance*. 2025. № 5 (9). DOI: https://doi.org/10.70651/3041-248X/2025.5.07
10. Petrukha N. Public-private partnership in Ukraine: development prospects and impact on infrastructure rehabilitation. *Public Management and Policy*. 2024. № 2. P. 29–39. DOI: https://doi.org/10.70651/3041-2498/2024.2.04
11. Zahorna V., Bidiuk D. The impact of the destruction of Ukraine's industrial infrastructure on international cooperation and investment attractiveness. *Public Management and Policy*. 2025. № 10 (14). DOI: https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.10.11
12. Antonenko V., Liashok Ya., Popova O., Katranzhy L., Liashok N. Investment attractiveness of Ukraine in the context of its post-war recovery. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Vol. 4. № 57. P. 363–380. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.57.2024.4410
13. Ковель П. М. Аналіз надходження прямих іноземних інвестицій в Україну. *Бізнес Інформ*. 2024. № 3. С. 87–95. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-87-95
14. Соколовська О. М. Прямі іноземні інвестиції в економіці України: стан і проблеми залучення. *Вісник економічної науки України.* 2021. № 2. С. 92–99. DOI: https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.2(41).92-99
15. Різник Д. Інвестиційна діяльність в Україні після повномасштабного вторгнення в Україну. *Економіка та суспільство.* 2023. Вип. 48. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-60
16. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ibd/kin/kin_rik/arh_nved_u.htm (дата звернення: 07.09.2026).
17. World Health Organization Regional Office for Europe; The World Bank. Health Financing in Ukraine: Reform, Resilience and Recovery. 2024. URL: https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2024-10570-50342-75964 (дата звернення: 07.09.2026).
18. The World Bank. Ukraine's Health Sector to Strengthen with World Bank Support. Press Release, December 9, 2024. URL: https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2024/12/09/ukraine-health-sector-to-strengthen-with-world-bank-support (дата звернення: 07.09.2026).
19. The World Bank. Spain Provides €100 Million Guarantee for a World Bank Project to Repair Health Infrastructure in Ukraine. Press Release, February 23, 2023. URL: https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2023/02/23/spain-provides-100-million-guarantee-for-a-world-bank-project-to-repair-health-infrastructure-in-ukraine (дата звернення: 07.09.2026).
20. European Investment Bank. EIB and E5P Support Ukrainian Hospitals through War-Related Emergency Measures. Press Release, 2024. URL: https://www.eib.org/en/press/all/2024-139-eib-and-e5p-support-ukrainian-hospitals-through-war-related-emergency-measures (дата звернення: 07.09.2026).

References:

1. Lepetan, I. M., Zharlinska, R. H. (2025). Hlobalni modeli finansuvannia okhorony zdorovia: porivniannia ta perspektyvy rozvytku [Global models of healthcare financing: comparison and prospects for development]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 3, pp. 107–114. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.3.107 (in Ukrainian).
2. Shelemina, N. I. (2023). Osoblyvosti finansuvannia systemy okhorony zdorovia: vitchyznianyi ta zakordonnyi dosvid [Peculiarities of financing the health care system: domestic and foreign experience]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 53. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-80 (in Ukrainian).
3. Filipova, N. V., Levchuk, Yu. M. (2024). Svitovi modeli systemy okhorony zdorovia, adaptatsiia v Ukraini ta vplyv na tryvalist zhyttia [World models of the health care system, adaptation in Ukraine and impact on life expectancy]. *Problemy suchasnykh*

transformatsii. Seriia: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia, no. 11. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-11-02-07 (in Ukrainian).

4. Volkova, Ya., Dyachenko, O., Novikova, N., Khmurova, V. (2024). Analysis of modern approaches to financial provision of health care institutions in Ukraine. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 5, no. 58, pp. 150–162. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.58.2024.4496

5. Podilska, T. I., Trushchenkova, L. V., Lykhatskyi, P. H. (2025). Upravlinnia finansovymy resursamy zakladiv okhorony zdorovia: analitychnyi pidkhid [Management of financial resources of health care institutions: an analytical approach]. *Visnyk sotsialnoi hihiieny ta orhanizatsii okhorony zdorovia Ukrainy*, no. 4, pp. 103–107. DOI: https://doi.org/10.11603/1681-2786.2025.4.15904 (in Ukrainian).

6. Habicht, J., Hellowell, M., Kutzin, J. (2024). Sustaining progress towards universal health coverage amidst a full-scale war: Learning from Ukraine. *Health Policy and Planning*, vol. 39, no. 7, pp. 799–802. DOI: https://doi.org/10.1093/heapol/czae041

7. Karol, K., Hryshchuk, S., Kalanj, K., Parii, V. (2023). The importance of good governance in hospital payment reform – A case study from Ukraine. *Health Policy OPEN*, vol. 4, art. 100089. DOI: https://doi.org/10.1016/j.hpopen.2023.100089

8. Ivanova, T., Kryshtal, H., Metelytsia, V., Kazak, O., Korenieva, N. (2025). Investment-oriented innovations in medical insurance: strategies for sustainable healthcare financing in the digital age. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 5, no. 64, pp. 548–558. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.64.2025.4858

9. Krylova, I., Hlushchenko, H. (2025). Evaluation of the effectiveness of current mechanisms for implementing public-private partnerships in Ukraine. *Philosophy and Governance*, no. 5 (9). DOI: https://doi.org/10.70651/3041-248X/2025.5.07

10. Petrukha, N. (2024). Public-private partnership in Ukraine: development prospects and impact on infrastructure rehabilitation. *Public Management and Policy*, no. 2, pp. 29–39. DOI: https://doi.org/10.70651/3041-2498/2024.2.04

11. Zahorna, V., Bidiuk, D. (2025). The impact of the destruction of Ukraine's industrial infrastructure on international cooperation and investment attractiveness. *Public Management and Policy*, no. 10 (14). DOI: https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.10.11

12. Antonenko, V., Liashok, Ya., Popova, O., Katranzhy, L., Liashok, N. (2024). Investment attractiveness of Ukraine in the context of its post-war recovery. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 4, no. 57, pp. 363–380. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.57.2024.4410

13. Kovel, P. M. (2024). Analiz nadkhodzhennia priamykh inozemnykh investytsii v Ukrainu [Analysis of foreign direct investment inflows into Ukraine]. *Biznes Inform*, no. 3, pp. 87–95. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-87-95 (in Ukrainian).

14. Sokolovska, O. M. (2021). Priami inozemni investytsii v ekonomitsi Ukrainy: stan i problemy zaluchennia [Foreign direct investment in the economy of Ukraine: state and problems of attraction]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, no. 2, pp. 92–99. DOI: https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.2(41).92-99 (in Ukrainian).

15. Riznyk, D. (2023). Investytsiina diialnist v Ukraini pislia povnomasshtabnoho vtorhnennia v Ukrainu [Investment activity in Ukraine after the full-scale invasion of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 48. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-60 (in Ukrainian).

16. Kapitalni investytsii za vydamy ekonomichnoi diialnosti [Capital investments by type of economic activity] [Electronic resource]. State Statistics Service of Ukraine. Available at: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ibd/kin/kin_rik/arh_nved_u.htm (accessed September 7, 2026). (in Ukrainian).

17. World Health Organization Regional Office for Europe; The World Bank (2024). Health Financing in Ukraine: Reform, Resilience and Recovery. Available at: https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2024-10570-50342-75964 (accessed September 7, 2026).

18. The World Bank (2024). Ukraine's Health Sector to Strengthen with World Bank Support. Press Release, December 9, 2024. Available at: https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2024/12/09/ukraine-health-sector-to-strengthen-with-world-bank-support (accessed September 7, 2026).

19. The World Bank (2023). Spain Provides €100 Million Guarantee for a World Bank Project to Repair Health Infrastructure in Ukraine. Press Release, February 23, 2023. Available at: https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2023/02/23/spain-provides-100-million-guarantee-for-a-world-bank-project-to-repair-health-infrastructure-in-ukraine (accessed September 7, 2026).

20. European Investment Bank (2024). EIB and E5P Support Ukrainian Hospitals through War-Related Emergency Measures. Press Release. Available at: https://www.eib.org/en/press/all/2024-139-eib-and-e5p-support-ukrainian-hospitals-through-war-related-emergency-measures (accessed September 7, 2026).

Samofalova Mariia
Open International University of Human Development "Ukraine"

FINANCING INSTRUMENTS FOR HEALTHCARE FACILITIES THROUGH THE ATTRACTION OF INTERNATIONAL CAPITAL

The modernization of Ukraine's healthcare facilities depends on attracting international capital, yet foreign investment accounts for only 0.1% of total capital expenditures. There is a lack of a comprehensive, statistically supported systematization of mechanisms for attracting international capital to healthcare facilities in the domestic literature. The purpose of this article is to systematize the existing instruments for attracting international capital to restore and modernize healthcare infrastructure and to assess the extent of their use in 2023–2025. Four groups of instruments have been identified: performance-based preferential loans, loan-grant mechanisms backed by donor guarantees, IFI loans guaranteed by the EU, and public-private partnerships; the total volume of these instruments falls short of the scale of war-related damage to medical infrastructure. The study summarizes the available instruments for attracting international capital to restore and modernize Ukraine's healthcare facilities and determines the extent to which they were actually utilized during 2023–2025, based on verified statistical and institutional sources. The main instruments for attracting international capital to modernize and restore Ukraine's medical facilities from 2020 to 2025 are identified as follows: performance-based concessional lending (PforR), a loan-and-grant mechanism with donor guarantees, performance-based concessional lending (PforR), an IFI loan with a grant component, and an IFI loan

backed by EU guarantees. Public-private partnerships, however, remain more of a potential than an actually utilized channel for attracting capital. It has been determined that capital investments in Ukraine's healthcare sector are growing in nominal terms; however, the share of foreign capital itself in the overall structure of funding sources remains statistically insignificant. The practical value of these findings lies in their potential use by the Ministry of Health of Ukraine, the management of healthcare institutions, and potential donors. They can serve as a basis for developing strategies to diversify funding sources aimed at modernizing the sector's material and technical infrastructure. It is advisable to combine several approaches. The primary channel for attracting international capital is the institutional mechanisms of international financial organizations, rather than private direct investment. Ukraine should be more extensively involved in the program mechanisms of international financial organizations based on the PforR model.

Keywords: *international capital, capital-raising instruments, medical institutions, healthcare, investment, capital investment, foreign direct investment, public-private partnerships, international financial organizations.*

JEL classification: F21, G23, I15, H51

Дата надходження статті: 11.09.2026
Дата прийняття статті до публікації: 06.10.2026
Дата публікації статті: 29.10.2026